

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у лютому 2025 року**

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, інтернету та неопублікованими документами)*

25 лютого Україна стала восьмою країною у світі, яка ратифікувала Нікосійську конвенцію Ради Європи, і першою державою, яка зробила це під час повномасштабної війни. Рішення про ратифікацію прийняла Верховна Рада України. Міністерство культури та стратегічних комунікацій України разом з іншими органами державної влади брало активну участь у підготовці документа до ратифікації. Нікосійська конвенція встановлює механізм кримінального переслідування за правопорушення, що стосуються культурних цінностей, серед яких: крадіжки та незаконне привласнення артефактів; незаконні розкопки; вилучення та вивезення культурних об'єктів; навмисне знищення чи пошкодження пам'яток. Також документ забезпечує правову основу для екстрадиції та взаємної правової допомоги між країнами, щоб карати винних і повертати викрадені цінності.

1 лютого в Ужгороді відбулася перша міжнародна конференція з питань культури України «Співпраця заради стійкості» за участі України та 28 делегацій від країн-партнерів, а також від Єврокомісії та ЮНЕСКО, зокрема 20 делегацій очолили міністри та заступники міністрів культури, серед яких міністр культури Греції Ліна Мендоні, міністр культури та національної спадщини Республіки Польща Ганна Врублевська, міністр культури Латвії Агнеса Ласе, міністр культури та медіа Республіки Хорватія Ніна Обулен-Коржінек, міністр культури Королівства Іспанія Ернесто Уртасун Доменек, міністр науки та культури Республіки Фінляндія Марі-Ліна Талвітіє, міністр культури Швеції Паріса Лільєстранд, міністр національної спадщини, мистецтва та місцевого самоврядування Республіки Мальта Оуен Боннічі, міністр культури Люксембургу Ерік Тіль, заступниця міністра культури Литви Інґріда Велюте, міністр культури Болгарії Маріан Бачев. Формат конференції став практичним втіленням Плану внутрішньої стійкості України, який був представлений у Парламенті Президентом України Володимиром Зеленським. Більшість спікерів у своїх промовах зосередилися на важливості протидії стиранню культурної ідентичності України та наголошували на тому, що культура є ключовим елементом захисту демократичних суспільств. Результатом конференції стало ухвалення «Декларації щодо посилення стійкості культурного сектору в Україні». Станом на 25 лютого 2025 року до

Декларації приєдналося 27 країн. Декларація відкрита до приєднання усіма країнами-партнерами та міжнародними організаціями.

12 лютого у Національному технічному університеті «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» відбулася конференція «Дизайн для відновлення: інклюзивність та інновації», організована Посольством Італії в Україні у співпраці з Італійським інститутом культури та Інститутом із зовнішньоекономічних зв'язків в Україні. Подія проходила в межах IX Дня італійського дизайну – ініціативи Міністерства закордонних справ і міжнародного співробітництва Італії, покликаної популяризувати італійський дизайн у світі. Захід відкрив Надзвичайний та Повноважний посол Італійської Республіки в Україні Карло Формоза. У конференції взяли участь провідні італійські та українські дизайнери й архітектори, зокрема ID Studio, Фундація Franco Albini, Фундація Villa Girasole, Makhno Studio, Zelemin Studio, а також молоді фахівці галузі.

12 лютого Міністерство культури та стратегічних комунікацій України у співпраці з латвійською організацією SUSTENTO – представником неурядового сектору Латвії в політиці інвалідності в ЄС – провели вебінар для українських держслужбовців «Простою про складне». Мета заходу – допомогти впровадити просту і зрозумілу мову в роботі державних установ. Це зробить інформацію доступною для всіх, зокрема для людей з інвалідністю. Програма вебінару охоплювала ключові аспекти впровадження простої мови. Окрему увагу приділили європейському досвіду, зокрема законодавчим ініціативам і практиці використання простої мови у державних установах Швеції, Нідерландів та Великої Британії.

Британська Рада в Україні визначила 14 переможців грантової програми «Підтримка культурної діяльності в Україні за участі Великої Британії», спрямованої на включення британського контенту та експертизи в українські культурні проекти. Загальний бюджет програми склав 84 000 фунтів стерлінгів. Перелік проєктів-переможців: KamerFilm: Metaphorical Short Film Workshop – ГО „Мистецький фестиваль «Ї»”; «Екокритика: європейські контексти для української культури» – ГО „Літературна платформа «Фронтера»”, що поєднує проведення Лабораторії екокритики для митців, дослідників і критиків (травень) та V Міжнародного літературного фестивалю „Фронтера” в Луцьку (серпень); «Лабораторія фізичного театру» – ГО „Харківська резиденція «Слово»”; Третій Міжнародний фестиваль ЛГБТКІА+ кіно SUNNY BUNNY – ГО „Фонд «Молодість»”; Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів (KISFF), британська складова проєкту у 2025 році реалізується у співпраці з організацією Reclaim The Frame; «Герої/ні? Робітничий портрет XX століття» – архів і мистецька рефлексія – ГО „Культурний код Покровська +”; IX Міжнародний фестиваль експериментальної музики та медіа-арту „Гамселить” – ГО „Інститут міської культури”; ФІЛАРМОНІЙНІ ВЕЧОРИ II: British Edition 2025 – Івано-Франківського обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки; «За тисячоліття перед ними, їхньому духові!» – Музею сучасного мистецтва в Одесі; «NUD 2025: Residency & Networking» – організації „Нова

українська драма»; Ostroh Design Week – ГО «Студія розвитку туристичного іміджу малих міст»; Litlab Teens – ГО «Спільнота Мистецького Арсеналу»; Дні доступного кіно – ГО «Доступне кіно»; UK/UA Cultural Journalism Exchange – ГО „Культурно-видавничий проєкт «Читомо»”.

За кордоном

Перша леді України Олена Зеленська під час офіційного візиту Президента України В. Зеленського до Туреччини провела зустріч із першою леді Туреччини Еміне Ердоган. Одна з ключових тем зустрічі – відкриття українських і кримськотатарських студій. На сьогодні єдине відділення україністики діє у Стамбульському університеті, проте Україна зацікавлена в розширенні цієї ініціативи. Питання імплементації проєкту українських студій на базі провідних турецьких вищих навчальних закладів обговорювалося з очільниками та представниками академічних спільнот у межах візиту ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка Володимира Бугрова до Турецької Республіки 9–13 лютого. Зокрема Протокол про співпрацю вперше підписано з Університетом Хаджи Байрам Велі (АНВУ). Головним змістом проєкту зі створення українських студій, куди входять і кримськотатарські студії, є знайомство студентів та викладачів ВНЗ із самобутністю України, її культурою, історією, ідентичністю, здобутками у всіх сферах життя.

У межах свого робочого візиту до Німеччини 13 лютого Микола Точицький провів зустріч з Уповноваженою федерального уряду ФРН з питань культури та засобів масової інформації, державною міністеркою Клаудією Рот, міністром культури Королівства Іспанія Ернестом Уртасуном Доменеком і міністеркою культури Республіки Словенія Астою Вречко. Під час зустрічі сторони обговорили необхідність активізації глобальної співпраці у боротьбі зі злочинами проти культури. Ще однією темою під час розмови стало питання міжнародної фінансової підтримки українських медіа. Очільник МКСК наголосив на необхідності проведення термінових консультацій з європейськими донорами для розробки екстрених механізмів фінансування. Сторони також обговорили можливості втілення проєктів соціальної реабілітації через культуру для ветеранів, сімей військових та людей з інвалідністю. Крім того, з 13 по 15 лютого у Німеччині Микола Точицький провів низку робочих зустрічей з представниками різних інституцій та взяв участь у подіях, головною метою яких була підтримка української культури, зокрема кінематографа та митців, які продовжують працювати під час війни та розповідають світу про події в Україні. Так, відбулися зустрічі М. Точицького з Президентом Фонду Пруської спадщини Германом Парцінгером та Генеральним секретарем Фонду мистецтв Ернста фон Сіменса Мартіном Гьорнесом, із заступником генерального директора з питань культури та суспільства Міністерства закордонних справ Німеччини Штефаном Рьосселем, з представниками Європейського фонду солідарності для українських фільмів (ESFUF) та Асоціації директорів європейських кіноагентств. Крім того, на запрошення Уповноваженої федерального уряду ФРН з питань культури та

засобів масової інформації, державної міністерки Клаудії Рот, М. Точицький відвідав церемонію відкриття Берлінського міжнародного кінофестивалю, а також взяв участь у панельній дискусії, присвяченій підтримці українського кіно на Європейському кіноринку (EFM) та у заході, який відбувся у Посольстві України в Німеччині на честь участі фільму «Стрічка часу» української режисерки Катерини Горностай у конкурсній програмі 75-го Берлінського міжнародного кінофестивалю.

18 лютого українська делегація у складі заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України Андрія Наджоса, директорки Департаменту відновлення та культурної реінтеграції деокупованих територій МКСК Діани Трими, представників громадських організацій, зокрема ГО «Музика в полоні», членів родин полонених, взяла участь у конференції «Обличчя російської неволі» в Європейському парламенті у Брюсселі (Бельгія), організованій за підтримки групи депутатів Європарламенту від Польщі. Захід було спрямовано на привернення уваги міжнародної спільноти до проблематики злочинів держави-агресора проти військовополонених, працівників мистецтва, які незаконно утримуються росією в полоні, а також інформування про загальні втрати України людського капіталу в сфері культури та медіа. Того ж дня у закритому форматі відбулися окремі консультації з Європейською службою зовнішньої діяльності та Європейською комісією, зокрема щодо необхідності підтримати українські медіа через призупинення допомоги від США. Окрім цього, під час зустрічі з представниками Європейської служби зовнішньої діяльності та Єврокомісії обговорили перспективи застосування ЄС санкцій щодо фізичних та юридичних осіб росії, причетних до викрадення об'єктів культурної спадщини України, а також незаконних археологічних розкопок на тимчасово окупованих територіях.

У Мюнхені (Німеччина) на полях безпекової конференції 14 лютого відбулося відкриття виставки «Your Country First – Win With Us» («Твоя країна понад усе – Перемагай з нами»), яка розповідає про війну в Україні. Проект представив Фонд Віктора Пінчука спільно з PinchukArtCentre у партнерстві з Офісом Президента. На виставці було представлено роботи провідних міжнародних та українських художників, серед них, зокрема, інсталяція Олексія Сая «Воля» та відеоробота Яреми Малащука та Романа Хімея. Український інститут разом з партнерами провів під час конференції експертні дискусії, присвячені взаємозв'язку безпекової політики та культури: «Чи готова Європа захищати свою свободу? Культура як форма опору» та «Роль культури в гібридних війнах. Справа Малевича: спростування міфів російської пропаганди». Їх доповнив прем'єрний показ історичної драми «Малевич» режисерки Дар'ї Онищенко (Україна/Швейцарія/Італія/Сербія, 2024).

24 лютого шведський уряд оголосив про виділення фінансової підтримки Українському інституту в Швеції – 9 мільйонів шведських крон (понад 800 тис. євро) для втілення проєктів, спрямованих на промоцію української культури. Основними напрямками його діяльності є культурна дипломатія, освіта та формування громадської думки. Очолює інститут українська та шведська піаністка Наталія Пасічник.

До третьої річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну

У різних куточках світу відбулися культурні та мистецькі заходи, що символізують незламність української нації та її боротьбу за свободу. Зокрема у Копенгагені у церкві Гольмен за ініціативи та підтримки парламенту Данії проведено церковну службу на знак солідарності з українським народом. У межах події виступив Національний ансамбль солістів «Київська камерата» разом із народною артисткою України Богданою Півненко та данською піаністкою Елізабет Нільсен. У заході взяли участь король Данії Фредерік X та королева Мері, голова парламенту Сорен Геле та Надзвичайний і Повноважний Посол України Андрій Яневський. Крім того, ансамбль виступив під час концерту, організованого Українським домом у Данії та Данським культурним інститутом. Український оркестр Kyiv Symphony Orchestra разом із диригенткою Оксаною Линів дав два символічні концерти «JUST PEACE. Справедливий мир» у Гаазі (Нідерланди) та Монгаймі-на-Рейні (Німеччина). Зокрема у Монгайм-на-Рейні відбулася німецька прем'єра твору Євгена Оркіна «Реквієм за поетом» про письменника Максима Кривцова, який загинув на фронті. Ukrainian Freedom Orchestra/«Український оркестр свободи» дав концерт у Великому театрі у Варшаві. У Великому театрі м. Лодзь (Республіка Польща) відбувся благодійний концерт «Contra spem spero» за підтримки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. На сцені виступили зірки оперної сцени з Польщі та України. Латвійські й українські артисти об'єдналися у благодійному концерті «Від серця до України», організованому у Національній бібліотеці Латвії Посольством України в Латвії спільно з Латвійським телебаченням за підтримки благодійного фонду Ziedot.lv та Національної бібліотеки Латвії. Івано-Франківський національний академічний драматичний театр імені Івана Франка у Варшаві п'ять разів зіграв виставу «Дзяди» за поемою Адама Міцкевича в постановці польської режисерки Маї Клечевської. А Національний драматичний театр імені Марії Заньковецької (Львів) відкрив у Празі театральний фестиваль «Місяць України». На сцені Міського театру чеської столиці український театр показав виставу «Доця» за романом сучасної авторки Тамари Горіха Зерня.

До третьої річниці повномасштабної російсько-української війни, у США було організовано великий тур, у межах якого в 11 містах показано український повнометражний художній фільм режисера Станіслава Тіунова «Буча» (з субтитрами англійською мовою). У програмі також – пресконференція з продюсером та сценаристом фільму Олександром Щуром і благодійний аукціон на підтримку України. Тур проходив за підтримки Посольства України в США та завдяки зусиллям БФ Leonid Foundation. Спеціальний показ документального фільму «Люди зі сталі» (People of Steel) режисера Сергія Фоменка у варшавському кінотеатрі Muranów організувало Посольство України в Польщі. Під час заходу також було представлено фотовиставку «Фотографії з війни» колишньої військовослужбовиці полку «Азов» та батальйону «Лють» Маріанни Котик. 21 лютого у польський прокат вийшла художня стрічка режисера Лукаша Карвовського «Дві сестри» спільного польсько-українського

виробництва, яку створили на території України. А 22 лютого у Гданську відбулася польська прем'єра документального фільму «10 років війни» виробництва телеканалу «Еспreso». Покази фільму Суспільного мовника «Ізоляція» режисера Ігоря Мінаєва пройшли у Румунії та Болгарії. У столиці Австрії було організовано спеціальний показ документального фільму «After the Rain: putin's Stolen Children Come Home» («Після дощу: викрадені путіним діти повертаються додому»), знятого австралійсько-британською режисеркою Сарою Маккарті. Захід відбувся за ініціативи постійного представництва України при міжнародних організаціях у Відні у співпраці з делегаціями Великої Британії, Естонії та головуванням Фінляндії в ОБСЄ. А у столиці Чехії Празі 12 лютого пройшов показ короткометражного фільму «Дати голос українським дітям, які повернулись із примусових депортацій до Росії» режисерки Тетяни Ходаківської.

Заходи на знак солідарності з Україною, покликані знову звернути увагу світу на війну, було проведено у Нью-Йорку (США) та Обергаузені (Німеччина). 24 лютого у нью-йоркському театрі West End Theatre відбулися документально-театральні читання Diary of War («Щоденник війни»). Відомі американські актори читали реальні історії українців про їхній досвід переживання перших днів повномасштабного російського вторгнення. Сценарій читань засновано на однойменному подкасті української культурної активістки, музичної продюсерки Дар'ї Коломієць. Подія мала на меті зібрати кошти для благодійної організації United Help Ukraine, яка спрямує їх добровольчому медичному батальйону «Госпітальєри». У Німеччині ж проведено вечір української електронної музики Ambiences: Solidarity Sounds for Ukraine, що супроводжувався збором донатів на потреби митців, які служать у ЗСУ.

У парламенті Великої Британії відбулось відкриття виставки «HOME: Ukrainian Photography, UK Words». Куратори Вікторія Бавикіна та Макс Горбаський зібрали роботи, що відображають як сучасні події, так і ключові моменти новітньої історії України. Виставка поєднала фотографію з поезією британських авторів Ганан Ісса, Дерін Рі-Джонс та Джеккі Кей. Проєкт реалізовано у співпраці з Open Eye Gallery (Ліверпуль) за підтримки Українського інституту, Британської Ради та Ради мистецтв (Arts Council). Виставка українського фотографа Вадима Сарахана під назвою «Втрачений дім – надія серед руїн» розпочала свою роботу 24 лютого у Галереї захисників свободи Литви, що розташована у Сеймі Литовської Республіки. Ця виставка проходить під патронатом Спікера Сейму Саулюса Скверняліса та організована Канцелярією Сейму Литовської Республіки. У Національному художньому музеї Молдови розгорнуто виставку художниці Валерії Дуки «Лютий 2022: Відлуння». На її відкритті були присутні Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Молдова Паун Роговей і радник-посланник Наталія Сіренко разом з президентом Молдови Маєю Санду, міністром культури Молдови Серджіу Проданом та представником УВКБ ООН Анною-Марією Дойчлендер. У музеї естонського міста Валга до 15 березня проходить художня виставка «Маріуполь нескорений». Її організатором виступило Українське товариство і суботня школа «Калина» м. Валга, керівниця Руслана Довга, а її

куратор – маріупольський художник Валерій Юричківський. В Угорщині у Városháza Park до 23 березня можна відвідати виставку дитячих малюнків та есе «Обличчя української мрії», яка стала можливою завдяки співпраці Самоврядування українців Будапешта, Посольства України в Угорщині, мерії Будапешта та Всеукраїнського об'єднання «Патріот». В місті Марсала на Сицилії у муніципальній художній галереї 22 лютого відкрито фотовиставку «Героїчний спротив України: три роки війни», організаторами якої виступили Генеральне консульство України в Неаполі, муніципалітет Марсали, Асоціація Ucraina Mediterranea (Середземноморська Україна), Lions Club di Marsala (Клуб Левів Марсала). В артцентрі «Орфей» міста Візеу (Португалія) 23 лютого за підтримки Асоціації українців у Візеу відбулося відкриття колективної фотовиставки «Мужність. Стійкість. Незламність» Київської організації Національної спілки фотохудожників України. А в Японії за сприяння Посольства України та Українського Дому префектура Канагава організувала масштабну виставку про Україну, яка проходила 1–2 березня в публічному просторі Shintosh Plaza.

Близько 300 міст та громад Франції на знак солідарності з Україною долучились до національної кампанії з хештегом #DesPagesJaunesEtBleues (жовто-блакитні сторінки). Їхні муніципальні бібліотеки збагатили свої книжкові фонди добірками українських творів, перекладених французькою мовою. Серед них – твори Тараса Шевченка, Лесі Українки, Ліни Костенко, Сергія Жадана та Любові Якимчук. Кампанію ініціювала асоціація Stand With Ukraine у партнерстві з Посольством України у Франції та Асоціацією мерів країни. Великі міста, такі як Париж, Ліон, Страсбург, Нансі та Монпельє, а також менші міста, такі як Плое-Л'Ермітаж, Шато-Тьєррі, Сейлі-Лез-Ланнуа, Сорб'є та Сент-Менуаль, поширювали інформацію про кампанію через свої соцмережі та організовували заходи у місцевих бібліотеках.

Інформаційна безпека. Медіа В Україні

Національний проєкт з медіаграмотності «Фільтр» Міністерства культури та стратегічних комунікацій України за підтримки ПРООН в Україні та фінансування уряду Японії організував у Києві триденний Репортер. Camp для найталановитіших юних журналістів України. Цього року 260 учнів 9–11 класів взяли участь у Всеукраїнському конкурсі відеосюжетів «Репортер» та створювали відеосюжети на одну з тем: «Культура – це ми: цікаво про традиції, митців, культурні пам'ятки мого міста чи села»; «Ментальне здоров'я як запорука стійкості»; «Мої супергерої: історії людей, які надихають та змінюють країну на краще». 10 переможців, які створили найкращі відеосюжети, отримали можливість відвідати Репортер. Camp.

За кордоном

Низка українських телеканалів стала доступною для перегляду в Польщі завдяки співпраці з провідними польськими постачальниками телекомунікаційних послуг Cyfrowy Polsat, Netia та Vectra. Спеціальна

пропозиція передбачає доступ до восьми українських телеканалів, які пропонують різноманітний контент для всієї родини: «1+1 International»; «KVARTAL TV»; «КусКус»; «XSPORT+»; «STARfamily»; «STARcinema»; «Film UA Drama»; «Дача».

Фестивалі

У Стокгольмському Kulturhuset Stadsteatern з 20 по 23 лютого тривала культурна конференція-фестиваль UkraineVisio 2025, присвячена дослідженню української ідентичності, історії та мистецької спадщини в глобальному контексті. Подія об'єднала експертів з України й Швеції, а також провідних культурних діячів. У межах фестивалю, зокрема, відбулися панельні дискусії: «Перетини спогадів та ідентичності» (спікери: Юлія Гнат, засновниця ГО «Музей сучасного мистецтва», Анніка Гірвонен, членкиня Риксдагу, Ніклас Черхалмі, директор Музею праці, Елізабет Мілквіст, директорка музею Moderna Museet); «Дух стійкості – життя та творчість в умовах окупації» (модератор: Андреас Норман, шведський письменник і колишній дипломат; спікери: Ольга Муха, культурна аналітикиня, кураторка виставки «Небачена сила» про творчість в окупації, Олена Юрченко, журналістка «Крим.Реалії», Ганна Гердес, голова Civil Rights Defenders, Гамлет Зінківський, вуличний художник (Харків)); «Розповідь української ідентичності – художній, нонфікшн- та документальний підходи» (модератор: Стефан Інгварссон, аналітик SCREEUS; спікери: Остап Сливинський, письменник, поет, перекладач, віцепрезидент PEN Ukraine, Ольга Муха, українська публіцистка, членкиня PEN, філософиня, концепт-крійторка, культурна менеджерка, Юлія Юрчук, історикиня, викладачка університету Седертерна). Також у програмі – розмови з діячами культури, літературні читання, виставки, концерти та театральні вистави.

Закордонне українство

В Україні

Грузинська діаспора «Сакартвело» разом з Українським домом у Тбілісі, креативним простором «Мистецький Акваріум» та гуртом «Голоси поколінь» провели в Києві літературно-музичний вечір «Леся Українка і Грузія. Діалог душ і культур» до 154-ї річниці від дня народження української поетеси.

За кордоном

У Нью-Йорку (США), в Українському Народному Домі, відбулося добродійне зібрання, організоване проєктами «Шана у світі великим українцям» та «Родинна сорочка». Центральним елементом вечора стала презентація національних строїв. Зібрані під час події кошти передано захисникам України, та на збереження історичної спадщини. Партнери заходу: Український Народний Дім, Генеральне консульство України в Нью-Йорку, Українська Православна Церква США. Також долучилися відділи Союзу Українок Америки: 30-й (Йонкерс), 64-й (Нью-Йорк), 147-й (Остін); Brighter Ukraine Foundation, етнографічний проєкт «Батьківська хата. Homestead»,

співорганізаторки якого Олена Браво і Наталя Стурджілл, та об'єднання «Українки в Казахстані».

Учасники українського творчого проекту «Культурний десант» – військові та митці Микола Серга, Тарас Столяр та Оля Рукавішнікова провели концерти для українців, які через повномасштабне вторгнення росії в Україну перебувають у Нідерландах та в Польщі. Організатором концерту у Роттердамі у будівлі Українського дому виступила Фундація «Ватага» за підтримки посольства України в Нідерландах. У Польщі зустрічі пройшли у ВШколУ – Варшавській українській школі та з представниками громади в Українському домі (Варшава).

Посольство разом з Українським центром у Баку спільно з українськими громадами та організаціями в Азербайджані провели сесію, під час якої окреслили плани та проекти на 2025 рік для популяризації української мови, культури та мистецтва. Стратегічна сесія відбулася за підтримки Українського інституту.

До Посольства України у Словаччині завітали керівники та представники українських громадських організацій та ініціатив з різних регіонів республіки. Надзвичайний і повноважний посол України у Словаччині Мирослав Кастрян, який мав честь привітати гостей, виокремив ключові пріоритети та завдання співпраці: згуртування української спільноти в Словаччині; задоволення національно-культурних інтересів українців; промоція України шляхом проведення культурно-мистецьких заходів, фестивалів та освітніх ініціатив; збереження й розвиток етнічної самобутності української національної меншини в Словаччині; сприяння функціонуванню українських навчальних осередків; інтеграція українських громадян у словацьке суспільство.

1 лютого у місті Утрехт (Нідерланди) відбулося офіційне відкриття Українського культурного центру для дітей «Vitalnya Utrecht». В урочистій церемонії взяв участь тимчасовий повірений у справах України у Нідерландах Анатолій Соловей. Подія об'єднала українських батьків, дітей, вчителів та активістів, які прагнуть зберегти міцний зв'язок з Україною.

Музика В Україні

Концертом у Хмельницькій обласній філармонії 28 лютого стартував цьогорічний етап проекту під назвою «Польська музика в Україні». До жовтня українські оркестри під батuitoю польського диригента з українським корінням Романа Реваковича зіграють в Івано-Франківську, Львові, Тернополі, Полтаві та Києві. Від заснування у 1998 році варшавський Фонд Pro Musica Viva, засновником і керівником якого є Роман Ревакович, буде українсько-польські музичні мости. Концерти проводяться за фінансової підтримки польського Міністерства культури та національної спадщини у співпраці з Польським інститутом у Києві та філармонічними установами українських міст, чії оркестри залучені у проєкті.

7 лютого, з нагоди 200-річчя від дня народження видатного австрійського композитора Антона Брукнера, у Дніпропетровській обласній філармонії імені

Л. Г. Когана було реалізовано творчий та науково-популярний проєкт «Антон Брукнер. Одержимий музикою». Захід відбувся за підтримки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, Посольства Австрії в Україні, Почесного Консульства Австрійської Республіки в місті Дніпро, а також Кафедри ЮНЕСКО з питань збереження традицій в культурі та мистецтві Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. У рамках заходу відбувся круглий стіл «Антон Брукнер та його музика майбутнього», в якому взяли участь музикознавці з України, США та Австрії.

12 лютого у Goethe Institut в Україні відбувся концерт-презентація альбому музики для контрабаса та фортепіано «Postponed Dreams» («Відкладені мрії») від дуету Formula. Це дебютне видання академічної музики на цифрових носіях, створене українськими музикантами завдяки грантовій програмі «Per Forma» від «Kyiv Contemporary Music Days», «Fonds Podiumkunsten» та Міністерству культури, освіти та науки Нідерландів. Програма альбому включає твори композиторів з України, Угорщини та Аргентини.

У Львівській філармонії від 17 по 22 лютого перші в Україні регулярні міжнародні майстеркласи для молодих композиторів COURSE, започатковані у 2012 році. Їхня мета – активізувати діяльність у музичному середовищі в першу чергу українських композиторів, надати їм можливість в процесі спілкування і активної творчої роботи із запрошеними європейськими композиторами-менторами та музикантами Ensemble Nostri Temporis отримати додаткові важливі знання, стимулювати до подальшого професійного зростання. Цьогоріч менторами події стали всесвітньо відомі композитори, серед яких з-за кордону – Славомір Войцеховські з Польщі та Люкса (Мартін Шюттлер) з Німеччини. До участі було відібрано 5 молодих композиторів з Києва, Харкова, Кривого Рогу, Черкас та Тернополя. Проєкт співфінансується програмою «Креативна Європа» Європейського Союзу у співпраці з Ulysses Platform.

За кордоном

2 та 3 лютого в Ельбській філармонії (м. Гамбург у Німеччині) у виконанні художнього колективу Liatoshynskyi Capella: Choir Національного будинку музики з Києва та оркестру з Гамбурзької філармонії під керівництвом Кента Нагано відбулася світова прем'єра твору Йорга Відманна «Кантата часів війни» на тексти Фрідріха Гельдерліна, Фрідріха фон Логау, Маттіаса Клаудіуса, Вольфганга Борхерта та цитат з Біблії.

Театр В Україні

Одеська національна опера запросила 15 лютого глядачів на виставу «Мадам Баттерфляй» Дж. Пуччіні. Це спільний мистецький проєкт з Opera Production C.D. (Австрія) у постановці режисера Анатолія Прейслера за участі митців з Нідерландів, Німеччини і Франції.

Театр KONTRA зі Словаччини був серед учасників II Відкритого міжнародного театрального фестивалю актуальної драматургії «Драма сьогодення». Свої здобутки колективи з України та іноземні гості представляли

упродовж тижня, починаючи з 24 лютого, на сцені Закарпатського академічного музично-драматичного театру. Театр «Kontra» привіз на фестиваль виставу «Камені в кишенях», актори якої Петер Чіжмар і Томаш Діро стали лауреатами у номінації «Кращий акторський дует».

За кордоном

14 лютого у Берліні на міжнародному музично-театральному фестивалі «Schall&Rausch» відбулася прем'єра опери «GAIA – 24. Opera del mondo» українських композиторів Романа Григоріва та Іллі Разумейка від лабораторії сучасної опери Opera Aperta.

15 лютого Донецький академічний обласний драматичний театр взяв участь у прем'єрній виставі «Маленький принц» у м. Тирговіште (Румунія). Це спільний проєкт із театром Teatrul Tony Bulandra Targoviste (Тирговіште, Румунія) на основі укладеного раніше меморандуму про співпрацю. Поставив виставу директор цього театру Міхай Константін Ранін за однойменним твором Антуана де Сент-Екзюпері в інтерпретації румунського актора Лівіу Келолу.

Кіно

В Україні

Французькі режисери-документалісти Бернар-Анрі Леві і Філіп Азулет та французька акторка Аріель Домбаль, а також данський кінорежисер Бо Тенберг і афганська кінорежисера і продюсера Сахра Карімі увійшли до складу журі Другого щорічного національного кінофестивалю «Cinema for Victory», урочисте відкриття якого відбулося 26 лютого у національному центрі «Український дім». Зокрема Бернар-Анрі Леві очолив міжнародне журі. На церемонії відкриття події було показано його фільм Glory to the Heroes про незламність українців у найважчі часи. У межах фестивалю в «Українському домі» також відбулася панельна дискусія на тему «Міжнародна дистрибуція: стратегії виходу на глобальний ринок». Захід об'єднав українських та міжнародних кінематографістів, представників державних інституцій та експертів, які обговорили перспективи українського кіно на світовому ринку. Особливу увагу учасники приділили обговоренню українських фільмів, що здобули міжнародне визнання.

За кордоном

З 13 до 25 лютого тривав 75-й Берлінський міжнародний кінофестиваль, у різних програмах якого було показано 4 українські документальні фільми. До основної програми увійшли 19 фільмів (продукція 26 країн світу), серед яких «Стрічка часу» Катерини Горностай (Україна/Люксембург/Нідерланди/Франція). Це перша українська робота за останні 28 років, яку було включено до основної програми Берлінале. Вона змагалася за головну нагороду – Золотого ведмедя, а також претендувала на нагороду Documentary Award серед 15 документальних фільмів, які демонструвалися в різних програмах. У програмі Berlinale Forum від України було представлено фільми «Час підльоту» Віталія Манського

(Україна/Латвія/Чехія, 2025 рік) та «Коли над морем спалахує блискавка» Єви Нейман (Україна/Німеччина, 2025), а у програмі Forum Expanded – стрічку «Спеціальна операція» Олекся Радинського (Україна/Литва, 2025 рік). Окрім конкурсних програм, українські проекти взяли участь у 22-му Berlinale Co-Production Market – одному із найбільших світових майданчиків для пошуку партнерів для спільного виробництва й фінансування фільмів, де стрічка Максима Наконечного «Земля плоска – я облетів і побачив» здобула спеціальну нагороду Eurimages, а фільм Анастасії Солоневич «30 днів літа» отримав грошову премію на розвиток спільного виробництва. 14 лютого в межах European Film Market (EFM) – одного з головних місць зустрічі міжнародної кіно- та медіаіндустрії, відбулася лінійка заходів, спрямована на демонстрацію креативності та стійкості українського аудіовізуального бізнесу. Захід було організовано у партнерстві Українського інституту, Представництва Українського інституту в Німеччині, Українського кінофестивалю в Берліні, компанії Media Resources Management та за підтримки Посольства України в Німеччині. Програма «Україна на екрані. Соціальний вплив кіно» розпочалася із презентації стану української кіноіндустрії та пітчінгу українських кінопроектів – «Історії, що мають значення». Захід став майданчиком для відкриття нових імен в українському кінематографі. Зокрема було презентовано робочі матеріали документального фільму «Справа артиста. Сергій Лифар», який створює на замовлення Суспільного компанія «Діджитал Реліджн». У межах 75-го Берлінського міжнародного кінофестивалю діяв Український національний стенд «Stand with Ukraine», організований за підтримки Держкіно України, Української кіноасоціації, ГО «УкрКіноФест». На панельній дискусії Європейський фонд солідарності для українських фільмів (ESFUF) презентував звіт про свою діяльність та оголосив переможців нового відбору фінансування.

Ряд українських фільмів здобули міжнародні відзнаки. Режисерам документального фільму спільного виробництва України, США та Австралії «Порцелянова війна» Брендану Белломо і Славі Леонтьєву вручено нагороду Гільдії режисерів США (DGA Awards), яка відзначає видатні режисерські досягнення в документалістиці (церемонія нагородження відбулася 8 лютого у Беверлі-хіллз). Українсько-болгарський фільм «Край ріки» (режисер Василь Барков) переміг в номінації «Кращий фільм» на XVI Міжнародному фестивалі католицького кіно Mirabile Dictu у Римі, став фіналістом у категоріях «Найкращий режисер» та «Найкращий фільм» на XI Фестивалі короткометражних фільмів «Золотий міст Стамбула» у Туреччині та отримав кінопремію RugaMax – «Виняткові проекти і «Почесна відзнака журі» у США. Кінострічка «Ти Космос» українського режисера Павла Острікова (спільного виробництва України і Бельгії) отримала приз глядацьких симпатій на фестивалі дебютних фільмів у Франції (Festival du premier film d'annonay 2025 – 42^e edition). Анімаційний фільм «Я померла в Ірпені» (I Died in Irpin) режисерки Анастасії Фалілеєвої переміг на Міжнародному фестивалі короткометражного кіно у Клермон-Феррані (Франція) у категорії «Найкраща міжнародна анімація – 2025 року».

Короткометражна стрічка про війну в Україні «Камінь, ножиці папір» британського режисера Франца Бьома, в якій зіграли українські актори Олександр Рудинський, Сергій Калантай, Юрій Радіонов та Олександр Яценко, отримала премію Британської академії кіно і телевізійних мистецтв (BAFTA) у номінації «Найкращий британський короткометражний фільм».

У Монтані на найбільшому в Америці фестивалі документального кіно Big Sky 17 лютого відбулася північноамериканська прем'єра документального фільму «Квіти України» Аделіна Борець.

Канадська прем'єра документального фільму режисера Володимира Мули «ЮКІ: Історія перемог вільних українців», створеного за підтримки Державного агентства України з питань кіно компанією ТОВ «ТелеПростір Студіо», пройшла 10 лютого в Едмонтоні.

Вільнюський кінотеатр «Skalvija» з 20 по 25 лютого відчинив свої двері для фестивалю «Дні українського кіно». До програми події увійшли сучасні українські фільми. Це документальні фільми «Порцелянова війна» режисерів Брендана Белломо та Слави Леонтьєва, «Ми не згаснемо» Аліси Коваленко, «Перехоплені» Оксани Карпович, драми «Камінь, ножиці, граната» Ірини Цілик, «Смак свободи» Олексія Березана, фантастична комедія «Ти є Всесвіт» Павла Острикова. На фестивалі були спеціальні гості – режисерка Ірина Цілик та акторка Тетяна Малкова.

Міжнародний продакшн та дистрибутор телевізійного контенту Space Production уклав угоду про отримання прав на екранізацію книги «Lettres d'amour et de guerre» («Листи кохання та війни») Вікторії та Павла Матюш у співавторстві з французькою журналісткою Доан Буї. Книгу засновано на реальному листуванні українського подружжя. Вона вийшла у французькому видавництві Éditions de L'Iconoclaste.

У Великій Британії завершився масштабний тур документального фільму «People of Steel/Люди зі Сталі» в межах проекту «Culture vs War» за участі режисера стрічки, лідера гурту «Мандри», народного артиста України Сергія Фоменка. Стрічку було продемонстровано у найбільших містах: у Лондоні, Глазго, Единбурзі, Оксфорді, Ліверпулі, Манчестері, Кембриджі, Лідсі, Бірмінгемі.

Документальну картину «Сімейний альбом» режисерки Марини Ткачук, створену за держаної підтримки України та присвячену історичним паралелям між подіями Голодомору 1932–1933 років і сучасною війною, яку веде росія проти України, було показано на міжнародному кінофестивалі Dingle Distillery International Film Festival в Ірландії.

У німецькому місті Мюнстер, у кінотеатрі Cinema & Kurbelkiste, 27 лютого відбувся спеціальний показ українського повнометражного художнього фільму режисера Тараса Томенка «Будинок „Слово„. Нескінчений роман».

Візуальні мистецтва В Україні

27 лютого в Рівненському краєзнавчому музеї відбулася презентація міжнародної фотовиставки Face to Face in Shandong, China («Віч-на-віч в

Шаньдунь, Китай»). Експозиція об'єднала світлини 21 фотографа з 18 країн світу, зроблені під час фотофестивалю Opportunity China Vitality Shandong International Photo Festival, організованого Міжнародною федерацією фотомистецтва у провінції Шаньдунь. Модерував подію рівненський фотограф та видавець Олександр Харват.

За кордоном

Український художник Павло Маков отримав міжнародну премію Leonardo Sciascia amateur d'estampes, яку вручають за видатні досягнення у сфері мистецтва графіки. Церемонія нагородження відбулася 13 лютого в Мілані. Нагорода, яку вручають раз на два роки, підтримується провідними культурними установами Італії, зокрема фондом Il Bisonte у Флоренції, Музеєм паперу та філіграней у Фабріано, Школою міжнародної графіки у Венеції та Фондом Федеріки Галлі в Мілані.

17 лютого в Національній бібліотеці Румунії відбулось відкриття виставки українських ікон «Ікони на ящиках з-під набоїв», створеної українськими художниками Сонею Атлантовою та Олександром Клименком.

20 лютого в угорському місті Кішварда було розгорнуто виставку «Листівки з України». Проєкт, розроблений Українським інститутом, фіксує та демонструє шкоду, завдану українській культурній спадщині російськими військами внаслідок бомбардувань та обстрілів. Виставка триватиме до 18 березня у приміщенні Театрально-культурного центру міста Кішварда. Реалізація проєкту в Угорщині стала можливою за підтримки Фонду «Культура солідарності – EUNIC Ukraine» у партнерстві з Європейським культурним фондом та Мережею національних інститутів культури Європейського Союзу (EUNIC), за основного фінансування Інституту ім. Гете та додаткового фінансування Французького інституту та Інституту Сервантеса.

У конгрес-центрі Гофбург у Відні, де проходять регулярні засідання Постійної ради та Форуму з безпекового співробітництва ОБСЄ, було представлено фотовиставку «Загарбницька війна Росії проти України: зерно життя». Експозицію організовано спільно місіями України, Канади, Великої Британії та Європейського Союзу. На ній представлено роботи фотографів Марти Сирко та Клауса Піхлера.

У Раді Європи у Страсбурзі було розгорнуто виставку «Заради листа» («For the sake of the letter»). Мистецький проєкт, який створили кілька українських митців, а об'єднала куратор Катерина Сита, передає емоції цивільних полонених у російських в'язницях через листування з їхніми родичами.

Першу експозицію українського художника І. Марчука в Італії, у Палаццо делла Канцеллерія (Palazzo della Cancelleria) в Рімі, було організовано завдяки зусиллям Посольства України при Святому Престолі та Мальтійському Ордені, а також міжнародної організації «Товариство друзів України». На вернісаж 10 лютого завітав сам Іван Марчук. Увазі гостей було представлено близько 70 робіт художника, які відображають різноманіття його творчості – від портретів

і пейзажів до сюрреалістичних композицій. Куратор виставки – італійський мистецтвознавець Джузеппе Уссані.

У Генконсульстві Швеції в Стамбулі в День спротиву окупації Криму та Севастополя презентовано виставку картин «Об'єднана Україна: краєвиди свободи». Картини, представлені на виставці, створено художницями – мамою та донькою Оленою Кулик та Оленою Кулик-Діріл у Києві, Криму (до окупації), Донецькому регіоні, в Карпатах та ін.

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

З 11 по 14 лютого в Одесі працювала спільна місія Центру всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та Міжнародної ради з охорони пам'яток та історичних місць (ІКОМОС). Основною метою місії стало проведення комплексної оцінки стану об'єкта всесвітньої культурної спадщини «Історичний центр Одеси», зокрема в контексті виконання рекомендацій, ухвалених Комітетом всесвітньої спадщини під час включення цього об'єкта до Списку всесвітньої спадщини. Представники місії провели зустрічі з керівництвом Одеської області, міста Одеси, а також морського порту. Від МКСК участь у заходах взяв заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Сергій Беляєв.

Експерти ЮНЕСКО надали підтримку Одесі в оцінці пошкоджень об'єктів культурної спадщини після ракетного обстрілу, що стався 31 січня, зокрема провели лазерне 3D-сканування одеської філармонії, що входить до Міжнародного списку культурних цінностей, які перебувають під тимчасовим посиленням захистом, та оцінку пошкоджень всередині та зовні будівлі.

28 лютого розпочався перший етап моніторингової місії ЮНЕСКО щодо будівлі Будинку Державної промисловості у Харкові, що зазнала значних пошкоджень та руйнувань внаслідок російської збройної атаки восени 2024 року. У межах робочого візиту заступник міністра культури та стратегічних комунікацій України Сергій Беляєв зустрівся з керівницею Офісу ЮНЕСКО в Україні К'ярою Децці Бардескі.

Харків отримав від ЮНЕСКО перше обладнання для фіксації руйнувань пам'яток культурної спадщини унаслідок російської агресії. Серед отриманої робочою групою з оперативного реагування на руйнування об'єктів культурної спадщини техніки – сучасні геодезичні прилади, фотокамера з професійною оптикою та комп'ютерне обладнання, які допоможуть фахівцям сканувати пошкоджені пам'ятки, зберігати цифрові копії та планувати відновлення історичної спадщини міста.

Програма Євросоюзу House of Europe відібрала 15 культурних інституцій в Україні, кожна з яких отримає грант до 20 тисяч євро. Ці гроші використають на необхідне обладнання для оцифрування об'єктів, використання хмарних сховищ та консультацій із фахівцями. Свої колекції оцифрують, зокрема, національний музей Голодомору-геноциду; Музей Ханенків, Хмельницький обласний художній музей; музей тоталітарних режимів «Територія Терору» у Львові, Одеський національний художній музей, Одеський муніципальний

музей особистих колекцій імені О. В. Блещунова та Одеський археологічний музей.

У селі Старий Скалат на Тернопільщині розпочато оцифрування колекції меморіального музею-садиби Леся Курбаса. В межах проєкту «Мобільна цифрова лабораторія» заклад отримав у тимчасове користування сучасне обладнання для оцифрування унікальних музейних експонатів. Проєкт «Мобільна цифрова лабораторія» реалізує Агенція стійкості культури завдяки міжнародним партнерам – Cultural Emergency Response, ALIPH Foundation, Нідерландському архіву Nationaal Archief.

Команда Маріупольського краєзнавчого музею розпочала створення електронного каталогу фондової колекції у співпраці з громадською спілкою «Товариство Рафаеля Лемкіна», Nemo: Ukrainian Heritage Monitoring Laboratory, громадською організацією «Музей сучасного мистецтва» та технічною командою Artory за підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерланди.

У Жовківському замку завершено реставрацію масштабного простору площею 600 метрів квадратних, який невдовзі заповнять унікальними скульптурами XVI–XVIII століть з фондів Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького. Зокрема до допомоги долучився Національний інститут польської культурної спадщини за кордоном «Полоніка».

14 лютого відбулася презентація міжнародного грантового проєкту «Поза національностями. Етнографічні та культурні подібності між румунами, українцями та словаками регіону Верхньої Тиси» (EtnCultSim) у рамках програми Interreg VI-A NEXT Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine programme (2021 – 2027). Головним партнером є Закарпатський музей народної архітектури та побуту, який спільно з Повітовим музеєм Сату Маре (Румунія) та Музеєм української культури у Свиднику (Словаччина) працюватиме над реалізацією проєкту.

З 25 по 28 лютого за підтримки Львівського культурного хабу відбувся поглиблений тренінг UNESCO-UNITAR/ United Nations Satellite Centre - Unosat з використання супутникових знімків та геопросторових технологій для захисту археологічних та природних пам'яток України. Захід організували ЮНЕСКО, ЮНІТАР/ЮНОСАТ і Міністерство культури та інформаційної політики України за фінансової підтримки уряду Японії.

За кордоном

Міністерство культури і національної спадщини Польщі виділило гранти в рамках програми «Охорона культурної спадщини за кордоном» на 2025 рік, якою опікується Національний інститут польської культурної спадщини за кордоном «Полоніка». Фінансування отримають, зокрема, проєкти, що передбачають подальші роботи у Львові та Львівській області, у Волинській та Рівненській областях.

Креативні індустрії

За кордоном

У Культурному центрі України у Франції 12 лютого у рамках проєкту «У чому секрет стійкості України?» відбувся дизайнерський показ, особливим символом якого стало стилізоване зображення археологічного скарбу України – Золотої пекторалі. Проєкт «У чому секрет стійкості України?» створено Fashion Globus Ukraine.

Література

За кордоном

24 лютого у Стокгольмі у рамках заходу, присвяченого третім роковинам повномасштабного вторгнення Росії в Україну, який організував Український інститут у Швеції, було презентовано книгу загиблої в Краматорську в 2023 році української письменниці Вікторії Амеліної «Se kvinnorna, se kriget» – «Дивлячись на жінок, які дивляться на війну» (вийшла у лютому у шведському видавництві Ersatz, переклад здійснив Ола Валлін). Захід відбувся у Шведському історичному музеї, за участі представників уряду Швеції, дипломатів, керівників культурних установ. Діалог модерував шведський історик і член Шведської академії Петер Енглунд. Модераторкою виступила Малін Уллгрєн – журналістка шведської газети Dagens Nyheter. Уривки з книги Вікторії Амеліної прочитала актриса Стіна Екблад.

Британська редакція BBC визнала книгу української письменниці Амеліної «War & Justice Diary: Looking at Women Looking at War» («Щоденник війни і правосуддя: Дивлячись на жінок, що дивляться на війну») однією з 40 найзахопливіших та рекомендувала до прочитання у 2025 році. Передмову до книги написала канадська письменниця Маргарет Етвуд. Книга офіційно вийшла у світ 13 лютого у Великій Британії. Також вона стала доступною в продажу в інших країнах: у книгарнях США (вийшла у видавництві St. Martin's Press), у Франції (видавництво Flammarion) та Швеції (видавництво Ersatz Publishing).

У Великій Британії стартував проєкт Ukrainian Wartime Poetry, який промотує вірші українських поетів, які зараз в ЗСУ. У його межах у видавництві Jantar Publishing уже вийшла збірка Артура Дроня «Тут були ми» (We Were Here) у перекладі Юлії Мусаковської англійською, за підтримки програми Translate Ukraine від Українського інституту книги.

У Центрі української культури та документації в Угорщині за участі громади та дипломатів пройшла презентація книги «Поетична варта. Українська поезія спротиву» до Дня вшанування Героїв Небесної Сотні та третіх роковин початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. У книзі представлено по одному твору сучасних українських поетів та їхні творчі біографії. Переклад угорською здійснила Тімеа Тімко. На обкладинці – картина українського художника Олега Шупляка «Україна у війні». Видання цієї двомовної збірки поезій про війну стало можливим завдяки ініціативі й практичному втіленню Уляни Княгинецької та Фондації української книги в Угорщині UNABOOK за співпраці й підтримки посольств України в Угорщині, Почесного консула України в місті Шіофок Золтана Хорвата, Ярослави Хортяні та Товариства української культури в Угорщині, Центру української культури

та документації в Угорщині, Державного самоврядування українців Угорщини, Столичного самоврядування українців Угорщини, самоврядування українців XXII району Будапешта та інших.

В Італії вийшла повість «Кайдашева сім'я» класика української літератури Івана Нечуя-Левицького, яка в італійському перекладі отримала назву «Доля однієї української родини» та вийшла у незалежному видавництві Bonfirraro Editore. Переклав повість науковий співробітник Українського наукового інституту Гарвардського університету Алессандро Ачіллі в межах програми підтримки перекладів Українського інституту книги Translate Ukraine 2024. А у єреванському видавництві «Антарес» у серії «Вавилонська книгозбірня» видано однотомник вибраних творів Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків». Переклад з української на вірменську здійснила Раїса Карагезян.

Українська поетка Ія Ківа отримала премію за «сміливість» у поезії від румунсько-молдовського видання *Timprul din România*.

Письменник Сашко Дерманський та ілюстраторка й письменниця Катерина Штанко увійшли у довгі списки премії імені Ганса Крістіана Андерсена-2026. До Міжнародної ради з дитячої та юнацької книги (IBBY) номінантів подавала українська секція ради.

Українське мистецьке видавництво «Родовід» взяло участь у 113-й щорічній конференції САА (Coledge Art Assosiation), що відбулася в Нью-Йорку 12–15 лютого. Видавництво взяло участь у події спільно з українським Музеєм у Нью-Йорку, з яким за останні роки разом видали чимало каталогів англійською та українською мовами.

Бібліотеки

В Україні

Впродовж чотирьох днів у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого українські фахівці опановували методи збереження пошкоджених бібліотечних фондів за допомогою спеціальної мобільної робочої станції ARHCA 1. Тренінг «Врятувати писемну культурну спадщину» провела керівниця лабораторії розвитку та досліджень Національної бібліотеки Чеської республіки Ітка Неоралова. Мобільну станцію Archal, яка стане важливим інструментом у захисті та збереженні бібліотечних фондів, які постраждали від наслідків війни, передали в Україну представники провідних культурних установ Чеської Республіки. Мобільна станція Archal оснащена сучасним обладнанням і матеріалами для: очищення документів від бруду, плісняви та грибків; осушування від вологи; стерилізації та дезінфекції; реставрації цінних документів, пошкоджених внаслідок пожеж, затоплень чи неналежних умов зберігання.

До Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого здійснив дружній візит аташе з питань культури Посольства Литви в Україні Томас Іванаускас. Поважного гостя було ознайомлено з будівлею та історією провідної бібліотеки країни та важливими проектами, які реалізує та координує книгозбірня. У ході зустрічі було досягнуто важливих домовленостей про

започаткування нових проєктів у співпраці з Посольством Литви в Україні та Національною бібліотекою Литви.

4 лютого у Національній бібліотеці України для дітей було відкрито оновлене укриття – безпечний та розвивальний простір для маленьких читачів. Реконструкція тривала кілька місяців. Проєкт реалізовано за підтримки Азербайджанської Республіки. В оновленому укритті облаштовано сцену для подій, екран для перегляду відео, зону для проведення майстер-класів, а також розміщено книжки для читання під час повітряних тривог. Особливу атмосферу простору створюють ілюстрації, що зображають сюжети українських й азербайджанських казок.

Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека стала однією з переможців грантів на оцифрування культурної спадщини від програми Євросоюзу House of Europe.

За кордоном

У лютому українські книжкові полицки відкрито у Греції, Фінляндії, Угорщині, Польщі, Марокко та Португалії. Проєкт «Українська книжкова полочка» під патронатом першої леді України Олени Зеленської спільно реалізують Міністерство закордонних справ України, Міністерство культури та стратегічних комунікацій України та Український інститут книги.

Релігія

За кордоном

21 лютого Блаженніший Святослав, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, розпочав візит до Канади. Основна мета візиту – проведення засідань Постійного Синоду УГКЦ. Синод розпочали 22 лютого з Літургії у храмі Святого пророка Іллі у Бремptonі. Учасниками спільної молитви були владыки Постійного Синоду та єпископи УГКЦ, які здійснюють своє служіння в Канаді. Робота Синоду триватиме до 2 березня 2025 року. У межах перебування в Канаді заплановано богослужіння, зустрічі з духовенством, мирянами, молоддю та представниками місцевої української громади тощо. Зокрема 25 лютого у Торонто в Інституті східнохристиянських студій імені митрополита Андрея Шептицького при Університеті Святого Михаїла відбулася лекція Блаженнішого Святослава, присвячена актуальним питанням війни, релігії та етики. Її модератором став Тімоті Снайдер.

Матеріал підготувала

Ю. М. Темненко, провідний редактор
сектору ДЗК відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,15. Б/т. Зам.25. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12

